

Villreinnemnda for Setesdalsområdet

Norges Vassdrags- Og
Energidirektorat (nve)
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Dato: 30.10.2024
Arkivkode: K2-K40, K3-&13
Dykkar ref.
Vår ref. 24/692-8
24/18577
Jarle Lunde

UTTALE TIL REVISJONSDOKUMENT FOR RØLDAL-SULDAL-REGULERINGA I ULLENSVANG OG SULDAL KOMMUNAR, OG SØKNAD OM KONSESJON TIL BYGGING AV FEM NYE KRAFTVERK I DEI SAME VASSDRAGA. VILLREIN.

Villreinnemnda for Setesdalsområdet har i møte 24.10.2024 fatta følgande vedtak 022/24:

Villreinnemnda for Setesdalsområdet uttaler seg i lys av villrein og villreininteresser.

O/U- prosjektet:

Kvalitetsnorm for villrein fortel at tilstanden for villreinen i Setesdal Ryfylke er dårleg. Den samla belastninga er for stor. Det er derfor sentralt at ein her ikkje gjer nye inngrep som vil redusere kvaliteten ytterlegare. Tvert imot er det naudsynt med tiltak for å betre situasjonen noko det blir arbeida med gjennom tiltaksplan for villrein.

Villreinnemnda vil rå i frå å gi løyve etter konsesjonssøknad. Slik planane er lagt fram er dei ikkje foreinleg med ei villreinforvaltning som har som mål om å betre tilstanden for villreinen. Nemnda legg vekt på følgjande:

- Vestre vassdrag
Å betre villreinen sine trekkmoglegheiter og utveksling mellom Setesdal Ryfylke og Hardangervidda er eit viktig forvaltningsmål. Gjennom reguleringsplan for ny E134 med tunelløysing på vestsida av Haukekelifjell er det "lys i tunnelen" for nettopp dette. Utbygging av vestre vassdrag vil

---

Suldal kommune har sekretariat for Villreinnemnda for Setesdalsområdet.

Postadr.: Sandsvegen 122, 4230 Sand.
Tlf: 404 18 967
E-post: jarle.lunde@suldal.kommune.no
Nettside: www.villrein.no/setesdal-nemnd/
www.suldal.kommune.no

vanskeleggjer målet. Det er her først og fremst reduksjon i villreinens moglegheit for å trekke over isen på Votna som her er vesentleg. Nemnda vil bemerke at det ikkje er foreslått noko form for avbøtande tiltak for villrein. Det kunne til dømes tenkast at tersklar over magasinet kunne gjere det mogleg for villreinen å krysse sjølv med dårleg is. Dette må i tilfelle vurderast etter ei nærare utgreiing.

- Austre vassdrag:

Villreinnemnda er særleg bekymra for villreinen sin bruk og trekk over Holmavatnet, samt influensområde. Pumpekraftverk «vil innebære hyppigere svingninger i vannstanden i Holmavatnet sett i forhold til dagens situasjon, og det forventes mer oppsprukket is og overvann langs land enn i dagens situasjon. Dette vil bidra til å redusere villreinens muligheter for å trekke over isen på Holmavatnet vinterstid» (KU).

Usikker is vil kunne medføre at ein får eit nytt vandringshinder for villrein. Det vil og hindre villrein i å nå beiteområda på holmane i Holmavatn. Dei kvista skiløypene over vatnet må og truleg leggast på land. Konsekvensen kan bli at villrein og skiløparar må dele dei same ferdselskorridorane noko som vil forsterke dei negative sidene for villreinen.

Dei fysiske inngrepa i Tverrdalen/Havrevatnet vil vere del av ei bit for bit utbygging i villreinens randområde.

Dersom ein sluttar med vintertapping i Holmevassåna vil dette vandringshinderet forsvinne. Det er bra. Dette er eit av krava som er spelt inn til vilkårsrevisjon og som dels kan løysast uavhengig av ei opprusting/utviding av kraftanlegga.

- Føremålet med dei verna områda er mellom anna å sikre leveområdet til villreinen. Det følgjar av verneforskrifta at oppføring av bygningar, anlegg og faste innretningar, vasstandsreguleringar med meir ikkje er tillat. Det er derfor openbart at ei vidare vassdragsregulering strir med verneformålet.
- Ein konsesjon etter søknad er ikkje i tråd med retningslinjene gitt i Heiplanen ettersom planen har vesentleg negativ betydning for villreinen.
- Energimarknaden er i endring. Røldal-Suldal er først ute med store planar om pumpekraftverk der målet er auka effekt. Det er det siste året blitt kjend at fleire av kraftselskapa med tilknytning til villreinområde ser på moglegheitene for det same. Det er avgjerande for villreinen at dei O/U-prosjekta som får konsesjon ikkje nødvendigvis er den søknaden som er først ute, men dei prosjekta som er tilpassa forvaltningsmåla for villreinbestanden.

Vilkårsrevisjon:

- *Det må påleggast konsesjonær innbetaling til eit villreinfond etter etablert praksis. Etablering av fondet må ikkje vere eit argument for å ikkje pålegge konsesjonær å utføre avbøtande tiltak der enn sjølv er ein klar problemeigar.*
- *Forutsett at det ikkje blir gitt konsesjon for O/U-prosjektet for austre vassdrag må det påleggast at det blir etablert ein eller fleire villreintersklar over Holmavassåna. Dette vil gjere det enklare for villrein å krysse den vinteropne elva.*
- *Det må påleggast konsesjonær og tilbakeføre anleggsvegen til Holmavatnet. Eit av dei sentrale måla i FNs naturavtale er å restaurere minst 30 prosent av øydelagde og skadde naturområde innan 2030. Dette inneber å forbetre tilstanden til naturen og sikre at økosystema kan fungere optimalt. Ei tilbakeføring av anleggsvegen til Holmavatnet vil vere eit positivt tiltak for villreinen.*
- *I samband med revisjon/konsesjon legg villreinnemnda til grunn at standardvilkår for naturforvaltning innførast for RSK-anlegga. Desse vilkåra er viktige for å bidra til å minimera negative konsekvensar gjennom heimelen for å påleggja biologiske undersøkingar og biotoptiltak.*

Saksframlegg med vedtak er vedlagt.

Med helsing

Jarle Lunde
Rådgjever

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og treng ingen signatur

Kopi til:

Agder Fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	Arendal
Bykle Kommune	Sarvsvegen 14	4754	Bykle
Rogaland Fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	Stavanger
Statsforvaltaren I Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Statsforvaltaren I Vestland	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Statsforvalteren I Agder	Postboks 504	4804	Arendal
Statsforvalteren I Vestfold Og Telemark	Postboks 2076	3103	Tønsberg

Kopi til:

Suldal Kommune

Telemark Fylkeskommune

Ullensvang Kommune

Verneområdestyre for SVR

Vestland Fylkeskommune

Vinje Kommune

Eidsvegen 7

Postboks 2844

Opheimsgata 31

Postboks 7900

Vinjevegen 192

4230 Sand

3702 Skien

5750 Odda

5020 Bergen

3890 Vinje